5 დეკემბერი სსრ კავშირის კონსტიტუციის დღეა!

პროლეტარეთო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ФИЗКУЛЬТУРА И СПОРТ

№ 241 (5271)

5 დეკემბერი, ხუთშაბათი. ფასი 3 კაპ.

1974 წ.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკურ კულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

გაზეთი გამოდის 1984 წლის 18 აპრილიდან

42

სსრ კავშირის ჩემპიონატი

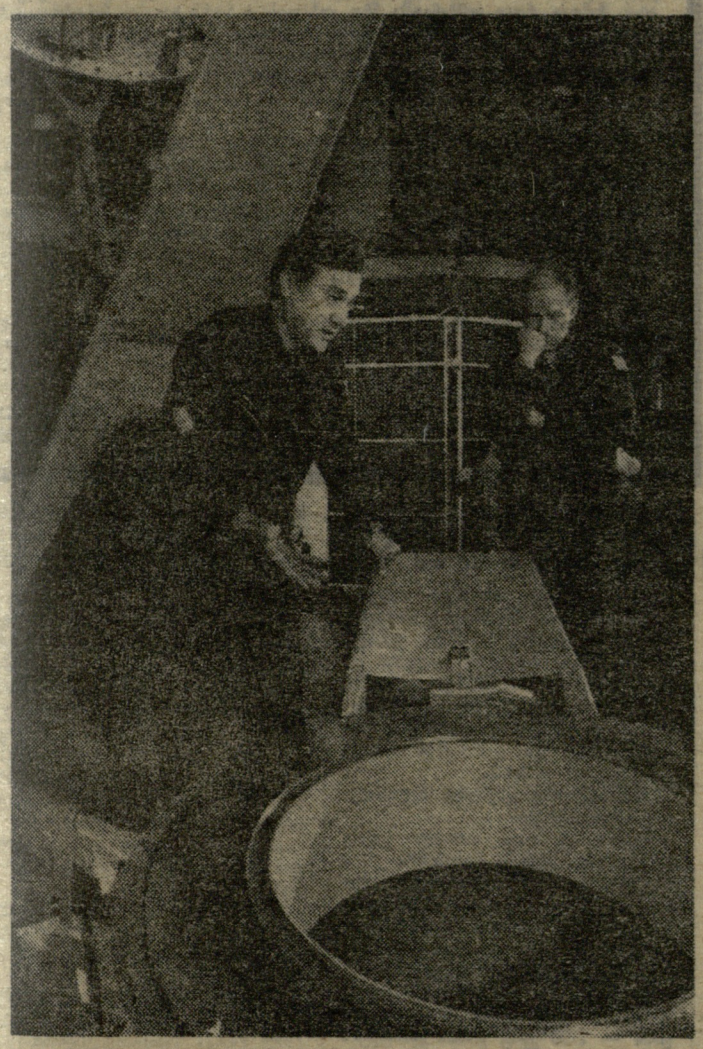

„სოიუზ-16“ ხომალდის ფრენა გრძელდება

ფრენის მართვის ცენტრი. 2 დეკემბერი. მოსკოვის დროით 20 საათისთვის „სოიუზ-16“ კოსმოსურმა ხომალდმა ხუთჯერ შემოუფრინა დედამიწას.

ეკიპაჟის მოხსენებებისა და ტელემეტრიული ინფორმაციის მონაცემებით კოსმონავტები თავს კარგად გრძნობენ.

• • •

სურათზე: „სოიუზ-16“ ხომალდის მეთაური ა. ფილიპჩენკო (მარცხნივ) და ბორტინჟინერი ნ. რუკავიშნიკოვი სწავლობენ ახალი შეპირაპირების კვანძის კონსტრუქციას ამერიკის კოსმოსურ ხომალდ „აპოლონთან“ შეპირაპირებისთვის ი. გაგარინის სახელობის კოსმონავტთა მზადების ცენტრში კოსმოსში გაფრენამდე.

ა. ბუშკარიოვის ფოტო.

(საკადრო).

დინამოელთა მეორე ქულა ■ ლიდერი კვლავ ლიდერია ■ ვისაც უფრო გაუღიმა ბედმა...

გაიმართა მორიგი ტურის რამდენიმე შეხვედრა.

სვერდლოვსკი. ადგილობრივმა „ურალმაშმა“, რომელსაც ჯერ კიდევ არც ერთი მოგება არა აქვს, თბილისის „დინამოს“ უმასპინძლა. შეხვედრა ქართველმა კალათბურთელებმა ენერგიულად დაიწყეს და თავიდანვე ქულათა სოლიდური მარაგით დაწინაურდნენ. „ურალმაში“ მთელი მატჩის მანძილზე მდევრის როლში იყო. ეს მეტოქეს მიუახლოვდა მას შემდეგ, რაც „დინამოს“ რამდენიმე წევრმა 5 პერსონალური შენიშვნის გამო დატოვა მოედანი.

და მაინც, ბრძოლა თბილისელებმა მოიგეს — 95:89. ყველაზე შედეგიანი კალათბურთელი ამ მატჩში იყო მ. ქორქია, რომელმაც თავის კოლექტივს 36 ქულა შესძინა.

ლენინგრადი. ჩემპიონატის ერთპიროვნულმა ლიდერმა „სპარტაკმა“ მეორე მატჩიც მოუგო მინსკის რტი-ს — 84:55.

ვილნიუსი. დაძაბული გამოდგა ადგილობრივი „სტატიბას“ და კაუნასის „ჟალგირისის“ შეხვედრა. საქმე ისაა, რომ ლიტვის ეს ორი გუნდი დიდი ხანია ეჯიბრება ერთმანეთს. მიუხედავად იმისა, რომ „ჟალგირისი“ დიდი ტრადიციების მქონე კოლექტივია, „სტატიბა“ კი წლევანდელ „მოინათლა“ უმაღლეს ლიგაში, ამჯერად მოედანზე ორი თანაბარი სიძლიერის გუნდი თამაშობდა. გაიმარჯვა იმან, ვისაც ოდნავ უფრო გაუღიმა ბედმა. ეს ბედნიერი გუნდი „ჟალგირისი“ იყო — 89:87.

გათამაშების ცხრილი

მდგომარეობა 4 დეკემბრისთვის

	თ.	მ.	წ.	ბ.	ქ
„სპარტაკი“	10	9	1	896—722	9
„დინამო“ (თბ.)	9	8	1	789—744	8
„დინამო“ (მ.)	8	7	1	703—574	7
ცსკა	8	6	2	772—657	6
„ჟალგირისი“	9	6	3	748—740	6
„კალევი“	8	3	5	663—666	3
„სტროიტელი“	6	2	4	502—503	2
„სტატიბა“	9	2	7	698—783	2
რტი	10	1	9	775—918	1
„ურალმაში“	11	0	11	854—1093	0

ციფრები ასახელებენ საუკეთესოებს

კალათბურთელთა ყოველი საკავშირო ჩემპიონატის შემდეგ მუშაობას იწყებს სტატისტიკოსთა ჯგუფი, რომელიც აღნუსხავს ყველაფერს, რაც ტურნირს, მის მონაწილეებსა და შედეგებს შეეხება. შემდეგ, ამ მონაცემების შედარებისა და ანალიზის საფუძველზე, სპეციალისტები უმაღლესი ლიგის კალათბურთის მდგომარეობის ერთიან სურათს ადგენენ.

დღეს ჩვენ საშუალება მოგვეცა გავცნობოდით 41-ე ჩემპიონატის მონაცემებს. შემდეგ, როცა წლევანდელი ტურნირი დამთავრდება, უფრო ადვილი იქნება ორი ჩემპიონატის შედეგთა შეჯამება, დაპირისპირება და საბჭოთა კალათბურთის განვითარების ახალი ტენდენციების განსაზღვრა.

შარშან საკავშირო პირველობაში მონაწილეობა მიიღო 150 კალათბურთელმა. მაგრამ სტატისტიკოსთა ყურადღების ცენტრში აღმოჩნდა მხოლოდ 102 სპორტსმენი. ესენი ის კალათბურთელები არიან, რომლებმაც სეზონში 40 წუთზე მეტი ითამაშეს, 40-ზე მეტი ქულა დააგროვეს, 10-ზე მეტი საჯარიმო ტყორცნეს. ამ მონაცემების საფუძველზე დადგინდა 41-ე ჩემპიონატის საუკეთესო მოთამაშეთა სიები.

ყველაზე შედეგიანები. 1. ა. სალნიკოვი („სტროიტელი“, ახლა — ცსკა) — 677 ქულა, 2. ა. ბელოვი („სპარტაკი“) — 566, 3. ვ. კოვალენკო („სტროიტელი“) — 531.

ყველაზე გამძლენი. 1. ა. სალნიკოვი — ითამაშა 1001 წუთი, 2. ა. ტამისტე — 932, 3. ბ. ტომსონი (ორივე — „კალევი“) — 922.

საუკეთესო „მეტყვიამფრქვევები“. (მეტყვიამფრქვევებს უწოდებენ იმათ, ვინც უკეთ „ბომბებს ბურთს“ ფარქვეშ ბრძოლის დროს). 1. ა. ბელოვი — 0,691 ქულა (ყოველ წუთზე), 2. ა. სალნიკოვი — 0,677, 3. ს. კოვალენკო — 0,647.

საუკეთესო სნაიპერები („თამაშიდან“ სროლის სიზუსტე პროცენტებში). 1. ფ. არტიომენკო (რტი) — 68,8, 2. ი. ძიძიგური („დინამო“ თბილისი) — 64,9, 3. ს. კოვალენკო — 64,0.

ჯარიმების საუკეთესო შემსრულებლები (პროცენტებში). 1. ი. ლენციოსი („კალევი“) — 92,3, 2. ვ. ბოლჩკოვი („სპარტაკი“) — 91,5, 3. ვ. მარტინოვი („სტროიტელი“) — 87,5.

„ჰაერის მეფე“ (აქ კოეფიციენტი გამოკაკვთ შემდეგნაირად: ფარზე დაუფლებული ბურთების რაოდენობას ყოფენ ამა თუ იმ კალათბურთელის მიერ ნათამაშევ დროზე და მის სიმაღლეზე). 1. მ. სილანტიევი („სპარტაკი“), — 0,188, 2. ა. ბელოვი — 0,153, 3. მ. ქორქია („დინამო“ თბილისი) — 0,152.

ყველაზე აქტიურნი (კოეფიციენტის განსაზღვრისას მხედველობაში იღებენ: ქულების ჯამს, „თამაშიდან“ ჩაგდებული ბურთების, ჯარიმების, ფარქვეშ დაუფლებული ბურთების რაოდენობას). 1. ა. ბელოვი — 1,655, 2. ა. სალნიკოვი — 1,511, 3. ს. კოვალენკო — 1,433.

ყველაზე ელეგანტურნი (კალათბურთელის მიერ ნათამაშევი დრო იყოფა ჯარიმების რაოდენობაზე). 1. ს. ბელოვი (ცსკა) — 26,6, 2. ბ. ტომსონი — 14,9, 3. ა. სალნიკოვი — 14,1.

აბსოლუტურად საუკეთესონი (ზემოთმოყვანილ კლასიფიკაციებში დაკავებული ადგილების ჯამის მიხედვით). 1. ს. კოვალენკო — 91 (ადგილების ჯამი), 2. ა. ბელოვი — 100, 3. ა. სალნიკოვი — 106, 4. ბ. ტომსონი — 114,5, 5. ი. სალუმეტსი („კალევი“) — 132.

„სოიუზ-16“ ხომალდის ფრენა გრძელდება

საბჭოთა კავშირის მოთხილამურეთა წლევანდელი სეზონის სპორტდონისძიებების კალენდარი უჩვეულოდ მდიდარია — ქვეყნის უძლიერეს სპორტსმენებს, განსაკუთრებით ნაკრების კანდიდატებს, ათამდე დიდი მასშტაბის ტურნირში ასპარეზობა მოუწევთ. საბჭოთა კავშირის თასისა და ჩემპიონატის გარდა, ისინი შინ და გარეთ რამდენიმე საერთაშორისო შეჯიბრებაში ცდიან ძალას, მერე კი წინაოლიმპიურ ტურნირში გამოვლენ. სპორტსმენთა ასეთი დატვირთვა ინსბრუკის ოლიმპიური თამაშებისთვის მზადებით არის ნაკარნახევი.

საბჭოთა მოთხილამურეებისთვის ახალი სეზონის პირველი სტარტი სვერდლოვსკში მოეწყო. აქ გამარჯვებისთვის იბრძოდა ბოლო ოლიმპიადებისა და მსოფლიო ჩემპიონატების თითქმის ყველა პრიზიორი. სარბიელზე კერ ვიხილეთ მხოლოდ ოლიმპიადებისა და მსოფლიოს მრავალჯერ ჩემპიონი, იტალიელი სპორტის დამსახურებული ოსტატი ბ. კულაკოვა, რომელიც ასპარეზობამდე რამდენიმე დღით ადრე ავად გახდა.

დისტანციები უჩვეულო იყო: ქალები 6 კილომეტრზე დარბოდნენ, ვაჟები — 12-ზე. სულ ბრძოლაში საბჭოთა თითქმის ყველა კუთხიდან მოწვეული 150 უძლიერესი სპორტსმენი მონაწილეობდა.

ქალთა შორის საპრიზო ადგილები ქვეყნის ნაკრების კანდიდატებმა დაიკავეს. ფინიშთან პირველი მიიჭრა რ. სმეტანინა (სიკტივკარი) — 18.23. ნ. სულიუნინა (იოშკარ-ოლა) მას 10 წამით ჩამორჩა. III ადგილი წილად ხვდა ნ. ბალდიჩევას (ლენინგრადი) — 18.53.

ვაჟთა შორისაც წლევანდელი მსოფლიო ჩემპიონატის პრიზიორებმა იმარჯვეს. I ადგილი აქაც სიკტივკარელმა დაისაკუთრა. ვ. რიჩევმა უანლოს მეტოქეს, ხაბაროვსკელ ს. სვეტლიკოვს, რომლის დრო 33.30, ზუსტად 10 წამით აჯობა. III ადგილი დაიკავა ი. გარანინმა (რუდნი) — 33.32.

სურათზე: ევროპის ჩემპიონი მაგიდის ჩოგბურთში გოგონათა შორის, 14 წლის სუშგაითელი მოსწავლე ვ. პოპოვა.

ო. ლიტვინის ფოტო.

(საკადრო).

ДЕКАБРЬСКИЕ СТАРТЫ

სადღესასწაულო საჩუქარი

ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 57-ე წლისთავის ზეიმის დღეებში საექსპლოატაციოდ გადაეცა ჭიათურის სტადიონის მძლეოსნური სექტორები და სარბენი ბილიკები უმაღლესი ხარისხის რეზინ-ბიტუმის საფარით. ახლა ჭიათურის სტადიონის მძლეოსნური სარბიელი საქართველოში ერთ-ერთი საუკეთესოა, ამ სარბიელზე რესპუბლიკური მასშტაბის შეჯიბრებების ჩატარებაც შეიძლება.

ახალ ბაზაზე პირველი შეჯიბრებები ჭიათურის გუნათლების განყოფილების სპორტსკოლის აღსაზრდელებმა ჩაატარეს. მოეწყო „მხტომელისა“, „მტყორცნელისა“ და „მორბენლის“ დღეები.

შ. ტატიშვილი.

(ჩვენი კორ.).

ჭიათურა.

• •

ახალი ტირი

ზესტაფონის სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმში მწყობრში ჩადგა 50-მეტრიანი ტირი. ამ ბაზაზე ტექნიკუმის საკვალიფიკაციო შეჯიბრებაც გაიმართა. მცირეკალიბრიანი შაშხანის სროლა მოიგო დ. მანჯგალაძემ, რომელმაც 50-დან 47 ქულა მოაგროვა. II ადგილზეა რ. ხუბაევი — 45, III — თ. ცერცვაძე — 43. ქალთა შეჯიბრებაში მ. კვანტრიშვილმა და მ. ბუიღლიშვილმა 39-39 სამიზნე დააჩიანეს. რ. კელენჯერიძე მათ ქულით ჩამორჩა.

ბ. ბანუბრავა.

(ჩვენი კორ.).

ზესტაფონი.

ТЕННИС

ТИФЛИССКИЕ ТЕННИСИСТЫ ПОБЕДИЛИ

ЛЕНИНГРАД. Завершился матч на первенство СССР по теннису среди команд высшей лиги. Тбилисский „Динамо“ обыграл ленинградский „Динамо“ — 5:4.

Отличились в этой встрече Ирина Гвенетадзе, Ирина Ивлева, Ирина Ивлева и Ирина Гвенетадзе.

ВОЛЕЙБОЛ

ПОБЕДА ЛИДЕРА

ЛЕНИНГРАД. Завершился матч на первенство СССР по волейболу среди команд высшей лиги. Ленинградский „Спартак“ обыграл минский „Спартак“ — 3:0.

Отличились в этой встрече Ирина Гвенетадзе, Ирина Ивлева, Ирина Ивлева и Ирина Гвенетадзе.

ФУТБОЛ

ПОБЕДА ЛИДЕРА

ЛЕНИНГРАД. Завершился матч на первенство СССР по футболу среди команд высшей лиги. Ленинградский „Спартак“ обыграл минский „Спартак“ — 3:0.

Отличились в этой встрече Ирина Гвенетадзе, Ирина Ивлева, Ирина Ивлева и Ирина Гвенетадзе.

სიტყვა თქვენ გეკუთვნით, ქალებო!

ამერიკაკავკასიის რკინიგზის სამმართველოს ფიზიკულტურული კოლექტივის ცხოვრებაში ხანდახშულთა „სიშაბუკის“ ხანა დაიწყო. ეს ოფიციალურად მას შემდეგ გახდა ცნობილი, რაც მშდ კომპლექსის V საფეხურის პროგრამით გამართული I სპარტაკიადის შედეგები შეაჯამეს. მაგრამ „სიშაბუკის“ ხანა ხელის ერთი დაკვრით ან „ჯადოსნური ჯოხის“ აქნევით როდი დამდგარა. ფაქტიურად ეს იყო რკინიგზელთა შორის მშდ კომპლექსს მასობრივად დანერგვისთვის გაწეული დიდი ხნის მუშაობის შედეგი.

ყველაფერი იმით დაიწყო, რომ ჩაოყალიბდა მშდ კომპლექსის მოსამზადებელი ჯგუფები. ერთი ასეთი ჯგუფი, რომელშიც V საფეხურის ნორმატივების ჩამბარებლები გაერიანდნენ, სამმართველოს ფიზიკულტურის მეთოდისტის ს. რამინიშვილის ხელძღვანელობით თბილისის „ლოკომოტივის“ სტადიონზე სისტემატურ ძიებებას შარშან შეუდგა. დრომ თაფისი გაიტანა. როცა ჯგუფის წევრებმა სათანადოდ მომზადებულად მიიჩნიეს თავი, ერთმანეთთან შეჯიბრება და მშდ კომპლექსის სამკერდე ნიშნისთვის ბრძოლაც გადაწყვიტეს.

შეჯიბრება ორ ასაკობრივ ჯგუფში ჩატარდა (40-49 და 50-60 წლის კაცები).

პირველ ჯგუფში ყველაზე კარგი მომზადება გზის უფროსის მოადგილემ ა. ჩარკვიანმა გამოავლინა, მაჯ 449 ქულა მოაგროვა. II და III საპრიზო ადგილები შესაბამისად დაიკავეს რკინიგზის საპროექტო ინსტიტუტის ინჟინერმა ხ. ჭინჭარაულმა (322 ქულა) და სალოკომოტივო სამსახურის ტექნიკური განყოფილების უფროსმა რ. იაკოვლევმა (296 ქულა).

მეორე ჯგუფში ყველას აკობა სამმართველოს გარეგის თანამშრომელმა გ. ქაცანაშვილმა, რომელმაც 501 ქულა მოაგროვა და სპარტაკიადის აბსოლუტური ჩემპიონის სახელიც მოიპოვა. II ადგილზეა საპროექტო ინსტიტუტის განყოფილების უფროსი ა. ჯიბლაძე — 318 ქულა, III — საბუღალტრო სექტორის უფროსი ს. ჯაფარიძე — 191 ქულა.

„მშდ ფიზკულტურულმა კომპლექსმა სიშაბუკის წლები დავიბრუნა და ამიერიდან მას აღარასოდეს ვუღალატებთ“, — ასეთია სპარტაკიადის ყოველი მონაწილის აზრი.

ახლა სიტყვა ქალებს ეკუთვნით.

— „დავაწყვიტეთ ქალთა სპარტაკიადაში სასაბარეზოდ მეზობელი კოლექტივების წარმომადგენლებიც მოვიწვიოთ, — გვითხრა ს. რამინიშვილმა.

თ. ნაჩეჩილაძე.

* * *

სურათებზე: ბირთვს კრავს სატვირთო სამსახურის უფროსი ინსპექტორი ვ. სვანიძე; ვ. ქაცანაშვილი (წინა პლანზე) 80 მეტრზე რბენის დროს.

გ. ქიშერეიძის ფოტოები.

ცეცხლის ხაზზე პედაგოგები არიან

დამთავრდა გულრიფშის რაიონის მასწავლებელთა ბიოად-გუნდური პირველობა ტყვიის სროლაში. შეჯიბრებაში, რომელიც ფაშისტურ გერმანიასთან საბჭოთა არმიის გამარჯვების 30 წლისთავს მიეძღვნა, ათი გუნდი მონაწილეობდა.

გუნდური I ადგილი დაიკავეს კელასურის საშუალო სკოლის პედაგოგებმა. II ადგილი წილად ხვდათ გულრიფშის საშუალო სკოლის მასწავლებლებს, III — ვლადიმეროვკის საშუალო სკოლის წარმომადგენლებს.

პირად ტურნირში ვაჟთა შორის იმარჯვა ი. ზარკუამ (კელასურის საშუალო სკოლა). ქალთა შორის ჩემპიონი გახდა მ. ტოპოლიანი (ქვემო მერხეულის სკოლა).

ზ. ჯალალონია.
(ჩვენი კორ.).

გულრიფში.

გზა მშდ კომპლექსისკენ

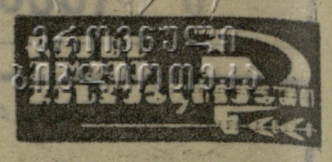

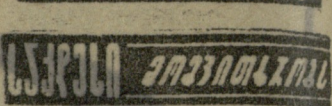

„სავარჯიშოდ!“ — ეს მოწოდება ყოველ დილით გაისმის ტაშკენტის სა. ფეიქრო კომბინატის საამქროში. ხუთი წუთის განმავლობაში რადიოორეპროდუქტორებიდან მუსიკა იღვრება.

... სწორედ ამ „მხნეობის წუთებში“ გესტუმრეთ მეორე სართავ-საქსოვი ფაბრიკის ერთ-ერთ საამქროს. მთელი ცეცა სავარჯიშოდ ჩამწკრივებულიყო. „დავიწყოთ!“ — გასცა ბრძანება საამქროს თანამშრომელმა ზ. უსუპოვამ, რომელიც სპორტლუბ „ტექსტილშრიკის“ დაფალებით ფიზკულტურის საზოგადოებრივ ინსტრუქტორად მუშაობს.

გარჯიში კარგად ჩატარდა.

— დამეწმუნეთ, ჩვენს შორის გულგრილს ვერავის ნახავთ, — გვითხრა საამქროს უფროსმა რაისა ბოსიამ. — კონტროლიორის სამუშაო ერთფეროვანია. საწარმოო ტანვარჯიშის შემდეგ კი თავს უფრო მხნედ ვგრძნობთ და საქმესაც მეტი სიფხიზლით ვეკიდებით.

კომბინატში საწარმოო ტანვარჯიშის ბევრ ენთუზიასტს შევხვდით. დავასახელოთ, მაგალითად, ამომხეველები ნ. ბადრეიდინოვა და ნ. ხინატულინა. ისინი ერთად მოვიდნენ კომბინატში. სპორტმაც ორივე ერთდროულად გაიტაცა. სწავლისა და მუშაობის ერთმანეთთან შეხამება იოლი არ იყო. ახლა ამას სპორტიც დაემატა. მაგრამ სწორედ სპორტი ყველაზე მეტად დაეხმარა მეგობრებს. თავდაპირველად ისინი საწარმოო ტანვარჯიშის ინსტრუქტორები გახდნენ, მერე კალათბურთის თამაში დაიწყეს და ბოლოს თავიანთი რამდენიმე ამხანაგიც ჩააბეს. შემდეგ, როცა კომბინატში მშდ კომპლექსის ნორმატივების მასობრივად ჩაბარება დაიწყო, მეგობრებმა სტადიონს მიაკითხეს და სხვებიც აგულიანეს.

— ჩვენ, კომკავშირულ-ახალგაზრდული ბრიგადის წევრებს, — ამბობს ნ. ბადრეიდინოვა, — ფიზიკური კულტურა გვეხმარება შრომისნაყოფიერების ამაღლებაში, სპორტის წყალობით ვინარჩუნებთ სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვებულთა სახელს.

გაგაცნობთ იკდენ ერთ საზოგადოებრივ მუშაკს. ნატამა კინდინას საწარმოო ტანვარჯიშის საზოგადოებრივი ინსტრუქტორის წოდება... მემკვიდრეობით გადაეცა. თუმცა მან მკსოველის პროფესიაც მემკვიდრეობით მიიღო. ამ საწარმოში მუშაობენ მისი უფროსი დედაც — ვალენტინა და ოლგა. სართავ-საქსოვი ფაბრიკის ერთ-ერთ საამქროში ოლგა ორი წლის განმავლობაში ხელმძღვანელობდა სპორტულ მეცადინეობებს. ახლა ფიზორგად ნატამა აირჩიეს. მისი ენერგია შესანიშნავია. ნატამა მოწინავე მუშაა, საღამოს სკოლის IX კლასის მოსწავლეა და ს

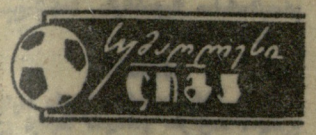

სპორტისტიკოსის ბლოკნოტიდან

● სსრ კავშირის ჩემპიონატის 240 კალენდარულ მატჩს დაესწრო 6 მილიონ 71 ათას 500 მაყურებელი, ე. ი. საშუალოდ თითო მატჩზე მოდის 26 ათას მაყურებელზე მეტი.

ყველაზე მეტი — 1 მილიონ 177 ათასი მაყურებელი დაესწრო კიეველთა გამოსვლებს. ჩემპიონის მატჩებს შინ უყურა 685 ათასმა მაყურებელმა.

ყველაზე ნაკლები ინტერესი გამოიჩინეს „ზარიას“ გამოსვლებისადმი — 558 ათასი მაყურებელი. შინ „ზარიას“ თამაშს დაესწრო მხოლოდ 243 ათასი კაცი.

ერთ მატჩს ყველაზე მეტი — 88 ათასი მაყურებელი, დაესწრო ლუჟნიკში ცსკა-სა და მოსკოვის „დინამოს“ I წრის შეხვედრას, ხოლო ყველაზე ნაკლები, მხოლოდ 3 ათასი მაყურებელი, იმავე სტადიონზე ცსკა-სა და „ფახთაქორის“ II წრის შეხვედრას.

● ერთ მატჩში ყველაზე მეტი გოლი — 7, გაგიდა 3 შეხვედრაში: „ქაირათი“ — „ფახთაქორი“, „ტორპედო“ — „ნისტრუ“ და „კარპატი“ — „დნეპრი“. სამივე მატჩი მოიგეს მასპინძლებმა ერთნაირი ანგარიშით 4:3.

● „ჰეთ-თრიკი“ შეასრულეს: ბლოხინმა („დინამო“, კიევი) — 2-ჯერ, იონკინმა („ქაირათი“) — 2-ჯერ, ზაკაროვმა („ჩერნომორეცი“), ბაიდაჩინმ („დინამო“, მოსკოვი), პავლენკომ („დინამო“, მოსკოვი), ანმა („ფახთაქორი“).

● ცალკეული გუნდებმა საუკეთესო ბოთლიოდიოთ: „დინამო“ (კიევი) — ო. ბლოხინი — 20 გოლი 26 შეხვედრაში, „ქაირათი“ (ალმა-ათა), ა. ფოდკინი — 16 (27), „დ-ამო“ (მოსკოვი) — ვ. პავლენკო — 16 (27), „ჩერნომორეცი“ (ოდესა) — ვ. ძაკაროვი — 15 (29), „ტორპედო“ (მოსკოვი) — ვ. ბიკოვოვი — 12 (29), „ბაბტიორი“ (დონეცკი) — ვ. სტარუხინი — 11 (27), „ფახთაქორი“ (ტაშკენტი) — ბ. ასი — 11 (29), „კარპატი“ (ლვოვი) — ვ. დანილიუკი — 13 (29), „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — ა. პისკარიოვი — 10 (29), „დნეპრი“ (დნეპროპეტროვსკი) — ა. ხოიტანი — 9 (19), „არარატი“ (ერევანი) — ნ. ლაზარიანი — 8 (27), „ზარია“ (ვოროშილოვგრადი) — ა. კუკსოვი — 8 (26), „ნისტრუ“ (კიშინიოვი) — ე. პიუნოვსკი, ნ. მიხაილოვი — 7-7 (27), „დინამო“ (თბილისი) — ვ. ბარაძე — 7 (29), „ზენიტი“ (ლენინგრადი) — ა. სტრეპეტოვი — 7 (29), ცსკა — ვ. ფედოტოვი — 5 (25).

● უგოლოდ (0:0) დამთავრდა 32 შეხვედრა და აქ რეკორდი ეკუთვნის თბილისის „დინამოს“. თბილისელებმა 8 შეხვედრა დაამთავრეს უშედეგოდ. დინამოელებს „დნეპრის“, „კარპატის“, მოსკოვის „დინამოს“, კიევის „დინამოსა“ და „სპარტაკის“ კარში არც ერთი ბურთი არ გაუტანიათ.

● დაინიშნა 47 პენალტი — 34 სტუმართა და 13 მასპინძელთა კარში. 37 პენალტი რეალიზებულია, 2 პენალტი აცდა კარს, 2 მოხდა ძელს, დანარჩენები აიღეს მეკარეებმა.

ყველაზე მეტი პენალტი — 8, დაჯარტყეს ტაშკენტელებმა. მ. ანმა გაანაღდა 6-დან 5 პენალტი, თბილისელმა ვ. ჭელიძემ 4-დან ყველა პენალტი გაიტანა. არც ერთი პენალტი არ გაუტანიათ „ნისტრუსა“ და „სპარტაკს“.

● აღსანიშნავია, რომ „არარატის“ მეკარეებს საერთოდ არც ერთი პენალტი არ აუღიათ თავიანთი გუნდის უმაღლეს ლიგაში გამოსვლების მანძილზე.

● მცველებმა მოწინააღმდეგეთა კარში გაიტანეს 59 გოლი (აქ შედის სპარტაკელი ვ. ლოგვინის მიერ გატანილი 6 გოლიც, რომელიც ნომინალურად ითვლება მცველად). მათგან საუკეთესოა ოდესელი ვ. ზუბკოვი — 8 გოლი. შემდეგ მოდის თბილისელი ვ. ჭელიძე — 5 გოლი.

ჯ. ჩაჩავა.

საკავშირო ჩემპიონატების რეკორდები და რეკორდსმენები

● 36 ჩატარებული ჩემპიონატის შემდეგ ჩვენს ფეხბურთში 25 ფეხბურთელია, რომლებმაც უმაღლეს ლიგაში 300 და მეტი მატჩი ჩაატარეს: ვ. შუსტიკოვი — 427, გ. ჟუსაინოვი — 410, ლ. ბურჩალკინი — 400, ს. მეტრეველი — 375, ნ. ოსიანინი — 369, ი. ნეტო — 367, ვ. ფედოტოვი — 358, ვ. მარქაროვი — 349, გ. ლოგოფეტი, ვ. პოლიკარპოვი — 342-342, ა. დოდობერიძე — 341, ბ. ამდურაიმოვი — 340, ს. სალნიკოვი — 333, ვ. ვოროშილოვი — 330, ლ. იაშინი — 326, დ. ბაგრიჩი — 322, ვ. სემიგლაზოვი — 320, ვ.ლ. მასლოვი — 319, ი. საბო — 317, ვ. მასლაჩენკო — 315, ბ. სადირინი — 308, ვ. ტურიანჩიკი, ა. კრუტიკოვი — 308-308, ა. ეს̆კოვი — 301, შ. იამანიძე — 300.

● განვლილ საფეხბურთო სეზონში უმაღლესი ლიგის გუნდების მწვრთნელებმა 17 ფეხბურთელის თამაში შეაფასეს ერთიანი ნიშნით. მათ შორის მოსკოვის „დინამოს“ უფროსმა მწვრთნელმა გ. კარაპეტინმა თავისი გუნდის ბოლო შეხვედრაში ლვოვში „კარპატის“ წინააღმდეგ 11 დინამოელის თამაში შეაფასა ამ ნიშნით.

● საკავშირო ჩემპიონატებში ყველაზე მეტი მატჩი ჩაატარა მოსკოვის „დინამომ“ — 955. მანვე ჩოიტოგა ყველაზე მეტი მოგება — 508 და გაიტანა ყველაზე მეტი გოლი — 1832.

● ყველაზე მეტი გოლი (13) ერთ მატჩში გატანილი იქნა 1940 წელს. მოსკოვის „დინამომ“ მოუგო კიევის „დინამოს“ — 8:5.

● საკავშირო ჩემპიონატებში ყველაზე დიდი ანგარიშით მოსკოვის „დინამომ“ მოუგო მოსკოვის „კრილია სოვეტოვს“ — 10:0.

● 1949 წელს მოსკოვის „დინამომ“ ორი მიღწევა დააფიქსირა: გაიტანა გოლების სარეკორდო რიცხვი — 104 და მიაღწია ყველაზე საუკეთესო სხვაობას 104—30=74.

● 1949 წელს ლენინგრადის „ზენიტმა“ 11 ტური ისე გაიარა, რომ მხოლოდ ერთი გოლი მიიღო საკუთარ კარში და ისიც 11-მეტრიანი სარეკორდოდან.

● მხოლოდ ერთხელ (1938 წელს) ქვეყნის ჩემპიონმა — მოსკოვის „სპარტაკმა“, მომდევნო 2 პრიზიორისგან ვერ აიღო ვერც ერთი ქულა.

● მოსკოვის „ტორპედომ“ (1946 წ.) და თბილისის „დინამომ“ (1966 წ.) ჩემპიონატის სამივე პრიზიორისგან აიღეს 8-8 ქულა.

● საბჭოთა კავშირის პირველი სუთეზის ჩემპიონი ფეხბურთში 1949 წელს გახდა მოსკოვის დინამოელი ვ. სემიჩასტნი. შემდეგში ამ ციფრს მიაღწიეს ვ. ნიკანოროვმა, ა. გრაფინმა, ვ. ნიკოლაევმა, ვ. სოლოვიოვმა და ვ. დიომინმა (ყველა — ცსკა), ა. ნეტომ (მოსკოვის „სპარტაკი“) და ლ. იაშინმა (მოსკოვის „დინამო“).

● ყველაზე მეტი გოლი ერთ სეზონში უმაღლეს ლიგაში გაიტანა მოსკოვის სპარტაკელმა ნ. სიმონიანმა 1950 წელს — 34. მეორე შედეგი აქვს როსტოვის ანგ-ს თავდამსხმელს ო. კოპაევს, რომელმაც 1963 წელს გაიტანა 27 გოლი.

● საკავშირო ჩემპიონატების საუკეთესო მომბარდირები 3-3-ჯერ იყვნენ ნ. სიმონიანი და ო. ბლოხინი.

● მოსკოვის დინამოელმა ს. სოლოვიოვმა 1948 წელს მოსკოვის „ტორპედოს“ კარში 8 წუთში 3 გოლი გაიტანა.

● 1938 წლის 16 ივნისს ლენინგრადის სპარტაკელმა ე. შელაგინმა მოსკოვის „ბურევესტნიკის“ კარში გაიტანა 5 გოლი. ეს მაჩვენებელი მრავალი წლის შემდეგ გაიმეორეს თბილისელებმა ი. დათუნაშვილმა და გ. გაკამელმა.

● 1963 წელს მოსკოვის „დინამოს“ მეკარემ ლ. იაშინმა 27 მატჩში გაუშვა სულ 6 გოლი (0,22 გოლი თითო მატჩში).

● ო. ბლოხინმა უმაღლეს ლიგაში ჩაატარა 3 სეზონი და გაიტანა 52 გოლი. ასეთი შედეგისთვის არც ერთ ფეხბურთელს არ მიუღწევია.

● საბჭოთა ფეხბურთის ისტორიაში უმაღლესი ლიგის მომბარდირთა ასეული სადღეისოდ ასე გამოიყურება: ა. პონომარიოვი — 152, ნ. სიმონიანი — 144, ს. სოლოვიოვი — 143, გ. ფედოტოვი — 132, ა. დოდობერიძე — 127, ვ. ივანოვი — 124, ო. კოპაევი, ვ. მარქაროვი — 119-119, ს. კალოეევი, გ. ჟუსაინოვი — 115-115, ნ. პაიტაძე, კ. ბუსკოვი — 106-106, ვ. ვოროშილოვი — 104, ვ. კრასნიცკი — 102, ბ. კაზაკოვი, ს. სალნიკოვი — 101-101, ე. მალოფეევი, ვ. სტრელცოვი — 100-100, ვ. ბობროვი — 97, ბ. ამდურაიმოვი — 95, ვ. ფედოტოვი — 92, ბ. გუსაროვი — 91, ნ. დელენტიევი — 90, ა. გრინინი — 89, ვ. კაბეშკი, ბ. მუსტაფინი — 88-88, ვ. დიომინი, ვ. კარცევი — 86-86, ა. ილინი, ს. მეტრეველი, ვ. ნოდია — 84-84, ვ. ნიკოლაევი — 83, ვ. სოკოლოვი — 81, ლ. ბურჩალკინი, ს. ეორშუნოვი — 78-78, ვ. პოლიკარპოვი — 76, ი. კონოვი — 73, ვ. ლოტკოვი, ი. ფალინი — 72-72, ა. ბანიშევსკი, ვ. ლობანოვსკი, ნ. ოსიანინი — 71-71, ბ. მატვეევი, ვ. სერებრიაპნიკოვი — 70-70, ო. ბაშილეიანი, ა. ბიბა — 69-69, ვ. კოზლოვი, ვ. ტროფიმოვი, ი. ჩისლენკო, ბ. ჯუჯალავა — 68-68, ვ. ბარბაია, ვ. ბუბუკინი — 67-67, ბ. ვინკოვატოვი, შ. იასანიძე — 66-66, ა. ზაზროვი, ბ. ჩუჩელოვი — 64-64, ვ. ილინი, ბ. კომანი, ა. ბარამონოვი — 63-63, ა. გულევსკი, ვ. სავდუნინი, ვ. სმელნიცკი — 62-62, ს. კვოჩკინი — 61, ვ. ეარკოვი — 60, ყ. ტუაევი — 59, ნ. კაზარიანი, ვ. პახფილოვი, ნ. სეგიდოვი — 57-57, ო. ზანაზანიანი, ა. ისაევი, ბ. პეტროვი — 56-56, ა. ესკოვი, ბ. მამედოვი, ა. მიმიკინი, ვ. ბონდარენკო, მ. სემიჩასტნი — 54-54, ი. ბელიაევი, ი. ფეოფანოვი, ს. ილინი, ბ. კოხი — 53-53, ო. ბლოხინი, ვ. ტერენტიევი — 52-52, ვ. ეფრიუტინი, ი. მიტროხინი, ვ. პანიკოვი, ი. საბო, ვ. ფედოსოვი — 51-51, ა. კოროტკოვი, ვ. მასლოვი — 50-50, ვ. ბონდარენკო, ა. ბიშოვეცი, ა. ვასილიევი, მ. ბესხი, ვ. მუნტიანი, ი. სვეტლი, ო. სერგეევი, ა. ბუსაჩი — 49-49, ვ. აპუხტინი, ვ. გავაშელი, ვ. ბლაჩკოვი, ს. კაპელკინი, ი. ბოგარევი, მ. იაკუშინი — 48-48.

„ლელიტა“ მიმოხილველი.

მე-14 ადგილზე...

სსრ კავშირის ფეხბურთის ფედერაციის სპორტულ-ტექნიკურმა კომისიამ შეაჯამა განვლილ საკავშირო ჩემპიონატში უმაღლესი გუნდების მოთამაშეთა მიერ ჩადენილი დარღვევები. გაირკვა, რომ ჩვენს ფეხბურთში ერთ-ერთმა ყველაზე უდისციპლინო გუნდია თბილისის „დინამო“, რომელიც წყვრიგის დარღვევით ერთ-ერთ ბოლო, მე-14 ადგილზე იმყოფება.

ზოგიერთს ცხრილი, სადაც ნ. სვეტში აღნიშნულია გამეცვლათა რაოდენობა, ნშ. სვეტში — გაფრთხილებათა რაოდენობა, ხოლო ს. სვეტში — საჯარიმო ქულების რაოდენობა.

	გ.	გშ.	ს.
„ჩერნომორეცი“	0	4	8
„ტორპედო“	0	4	8
„დნეპრი“	0	6	12
„დინამო“ მ.	0	7	14
„სპარტაკი“	0	8	18
„არარატი“	0	8	16
„დინამო“ კ.	0	9	18
„ზენიტი“	0	9	18
ცსკა	1	8	21
„ნისტრუ“	1	8	21
„ზარია“	2	8	22
„ფახთაქორი“	1	9	23
„ქაირათი“	1	9	23
„დინამო“ თბ.	1	11	27
„კარპატი“	0	14	28
„შახტიორი“	2	12	34

შენიშვნა: თითოეული გაფრთხილება უდრის 2 საჯარიმო ქულას, მინდვრიდან გაძეგება — 5 საჯარიმო ქულას.

საინტერესო ციფრები

● 36-ე ჩემპიონატის მატჩებში მონაწილეობა მიიღო უმაღლესი ლიგის 350 ფეხბურთელმა. ყველაზე მეტი მოთამაშე (27-27) გამოიყენეს ბუტსაიდერებმა — ალმა-ათის „ქაირათმა“ და კიშინიოვის „ნისტრუმ“, ყველაზე ნაკლები (19-19) — ერევნის „არარატმა“, დნეპროპეტროვსკის „დნეპრმა“ და ვოროშილოვგრადის „ზარიამ“.

თბილისის „დინამოს“ შემადგენლობაში მონაწილეობა მიიღო 23 ფეხბურთელმა.

● ჩემპიონატის ბომბარდირის ათეული შემდეგნაირად გამოიყურება: ო. ბლოხინი — 20 გოლი, ა. იონკინა, ვ. პავლენკო — 16-16, ვ. მაკაროვი — 13, ვ. ნიკოლოვი — 12, მ. ანი, ა. ბაიდაჩინი, ს. სტარუხინი — 11-11, ვ. დანილიუკი, ვ. ონიშჩენკო, ა. ჭისკარიოვი — 10-10.

● პრესაში უკვე გამოქვეყნდა იმ 8 ფეხბურთელის გვარი, რომლებმაც განვლილ ჩემპიონატში ყველა 30 მატჩი ჩაატარეს თავიანთი გუნდების შემადგენლობაში შეუცვლელად. მათს გარდა უმაღლესი ლიგის კიდევ 14 ფეხბურთელმა ითამაშა 30-30 მატჩი, ოღონდ შეცვლით. ესენია: ს. რუმკო, ნ. ოსიანინი, ვ. ლოგინევი, ვ. მაკაროვი, გ. საბოფინკოვი, ლ. პასოფოვი, ნ. ხუდიევი, ვ. ნიკონოვი, ვ. ბარიუხინი, ა. სტრეპეტოვი, ო. სავკა, ე. კოშინკევიჩი, ი. ვასენინი და ბ. ეფდოკიმოვი.

თბილისის „დინამოს“ შემადგენლობაში ყველაზე მეტი მატჩი ჩაატარეს ვ. მაჩაიძემ (29) და ვ. ჭელიძემ (27).

● როგორც ცნობილია, უმაღლესი ლიგის გუნდების მწვრთნელები ყოველი მატჩის შემდეგ 5-ბალიანი სისტემით აფასებენ თითოეული ფეხბურთელის თამაშს. ყველაზე მეტი ხუთიანი განვლილ ჩემპიონატში დაიმსახურა ოდესის „ჩერნომორეცის“ ნახევარმცველმა ვ. ფეიდმანმა — 16. მანვე ვოროშილოვგრადში ჩატარებული თამაშისთვის მიიღო 5+. მოსკოვის სპარტაკელმა ე. ლოგვინმა და ოდესელებმა ვ. ლუშჩუკმა და ვ. ზუბკოვმა დაიმსახურეს 15-15 ხუთიანი.

თბილისის „დინამოს“ 23 ფეხბურთელიდან, განვლილ 30 მატჩში ნოლოდ მეკარე ბ. გაგოშიძის თამაში შეფასდა ხუთიანით ერევანში.

● თბილისის „დინამოს“ ძირითად შემადგენლობაში ითამაშა ხუთმა დებიუტანტმა: ნ. გაგოშიძემ, დ. მუჯარგა, უ. ქანთარიამ, ა. ჩივაძემ და თ. ესებუამ.

● იმ ფეხბურთელთა რაოდენობამ, რომლებსაც თბილისის „დინამოს“ ძირითად შემადგენლობაში უთამაშიათ ჩემპიონატის მატჩებში, მიაღწია 167-ს.

● თბილისის „დინამოს“ საბჭოთა კავშირის ჩემპიონატებში გატანილი აქვს 1571 გოლი (ჩვენი ფეხბურთის ისტორიაში ეს მეხუთე შედეგია მოსკოვის „დინამოსა“ და „სპარტაკის“ შემდეგ). ამ რიცხვიდან 1537 გოლი გაიტანა 82 დინამოელმა, ხოლო დანარჩენი 34 ბურთი საკუთარ კარში გაუშვეს მეტოქეებმა.

● საკუთარ შინდორზე ყველაზე კარგად ითამაშა კიევის „დინამომ“, რომელიც არ დამარცხებულა და მხოლოდ ორჯერ გაკეთა ფრე.

თბილისის „დინამომ“ შინ ჩატარებულ მატჩებში დააგროვა 18 ქულა, რაც მე-13 შედეგია. მეტოქეთა მინდვრებზე ყველაზე მეტი — 16 ქულა, მოაგროვა მოსკოვის „სპარტაკმა“. თბილისის „დინამო“ 12 ქულით მე-6 ადგილზე იმყოფება.

● გატანილი გოლებით (29) თბილისის „დინამო“ მხოლოდ მოსკოვის ცსკა-ს (28) უსწრებს, ე. ი. მე-15 ადგილზე იმყოფება, ხოლო მიღებული 34 გოლით იგი მე-9 ადგილზეა.

● თბილისის „დინამოს“ განვლილ საკავშირო ჩემპიონატებში ჩატარებულ მატჩებში უარყოფითი ბალანსი აქვს სულ 3 გუნდთან:

მოსკოვის „დინამოსთან“ — 12 მოგება, 38 წაგება, 15 ფრე.

ცსკა-სთან — 21 მოგება, 29 წაგება, 12 ფრე.

მოსკოვის „სპარტაკთან“ — 25 მოგება, 31 წაგება, 11 ფრე.

● ჩემპიონთან — კიევის „დინამოსთან“, ყველაზე კარგი მაჩვენებლები (2-2 ქულა 4-დან) აქვთ მოსკოვის „სპარტაკს“, ტაშკენტის „ფახთაქორს“, ლვოვის „კარპატის“, ალმა-ათის „ქაირათს“, კიშინიოვის „ნისტრუს“ და ლენინგრადის „ზენიტს“.

კიეველთა კარში ყველაზე მეტი გოლი (4) გაიტანა ტაშკენტის „ფახთაქორმა“.

● განვლილ ჩემპიონატში 8 ფეხბურთელი გაძეგეს მინდვრიდან: მ. ანი („ფახთაქორი“), ა. კონკოვი („შახტიორი“), კ. ასათიანი (თბილისის „დინამო“), ვ. ბელოუსოვი და ნ. პინჩუკი (ორივე — „ზარია“), ფ. ხისამუტდინოვი („ქაირათი“), ვ. კალიჩენი (ცსკა) და ნ. ტაბაჩუკი („ნისტრუ“).

● უმაღლესი ლიგის ფეხბურთელებმა მიიღეს სულ 105 გაფრთხილება, მათგან „რეკორდსმენებია“: ლენინგრადელი გ. ვიუნი და დონეცკელი ვ. ზვიაგინცევი — 4-4 გაფრთხილება.

● ჩემპიონატის ყველაზე უდისციპლინო ფეხბურთელად უნდა ჩაითვალოს დონეცკელი ა. კონკოვი, რომელმაც უმაღლეს ლიგაში ჩაატარა 12 მატჩი და გაძეგების გარდა მიიღო 2 გაფრთხილება. მოსკოვის დინამოელმა ი. კუნრენინმა 5 მატჩში მსაჯებისგან მიიღო 2 გაფრთხილება.

ნ. ცერცვაძე.

ლაბისაჯნენ ლარლეეეებისთვის

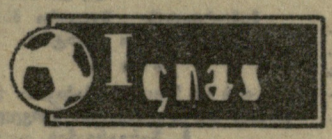

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტის კოლეგიამ განიხილა ის დარღვევები, რომლებსაც ადგილი ჰქონდა ლიპეცკის „მეტალურგის“ ფეხბურთელთა კოლექტივში და დასჯა დამნაშავენი.

ეს გუნდი უმთავრესად კომპლექტდებოდა მოწვეული ფეხბურთელებით, რომლებიც არაკეთილსინდისიერად ეპყრობოდნენ სასწავლო-საწვრთნელ მუშაობას, არღვევდნენ დისციპლინას და მოსმენილობით იყენენ გატაცებული. ამიტომ იყო, რომ ლიპეცკის „მეტალურგმა“ მე-19 ადგილი დაიკავა I ლიგაში და დაკარგა საგაისოდ მასში მონაწილეობის უფლება. ფეხბურთელები გაფრთხილებული იყვნენ რამდენიმე ადგილას, ღებულობდნენ ხელფასს და არ მუშაობდნენ, ამას გარდა, ისინი ურიგოდ ღებულობდნენ ბინებს, ავტომანქანებს და სხვ.

სპორტკომიტეტის კოლეგიამ დადგინა ლიპეცკის „მეტალურგი“ გამოყვანილ იქნას საკავშირო გათამაშებიდან, სპორტსაზოგადოება „ტრუდის“ სოლიქა საბჭოს თავმჯდომარე ა. კუზმინი მოხსნილია თანამდებობიდან, გუნდის მწვრთნელებს ბ. ბელოვსა და ს. შალონის აეკრძალათ უმაღლესი, პირველი და მეორე ლიგების გუნდებთან მუშაობა. დისკვალიფიცირებული არიან ფეხბურთელები: ვ. ვოტოლოვსკი, ა. გუბარევი, პ. დვურეჩენსკი, ვ. ევლენტიევი, ვ. ნოზდრინი, ვ. სუდაკოვი, ვ. შალნევი, ო. შვეცოვი, ვ. ესკოვი და ვ. სტაფეროვი. ისფსრ-ს სპორტკომიტეტს თავმჯდომარეს ვ. ალიოხინს და „ტრუდის“ ცენტრალური საბჭოს თავმჯდომარეს ზ. ფედორენკოს მიეთითათ.

პროფკავშირების სპორტსაზოგადოებათა საკავშირო საბჭოს, სსრ კავშირის თავდაცვის სამინისტროს სპორტული კომიტეტის, „დინამოს“ ცენტრალური საბჭოს, მოკავშირე რესპუბლიკების, მოსკოვისა და ლენინგრადის სპორტკომიტეტების ხელმძღვანელებს დაევალათ განიხილონ 1974 წლის საკავშირო ჩემპიონატის შედეგები და განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ ფეხბურთელთა გუნდებში პოლიტ-აღმზრდელობითი მუშაობის მდგომარეობას.

საკავშირო სპორტკომიტეტის ფეხბურთის სამმართველოს და ფეხბურთის საკავშირო ფედერაციას დაევალათ სსრ კავშირის ჩემპიონატის დებულებაში შეიტანონ დამატება, რომელიც ფეხბურთის სამმართველოს უფლებას მისცემს მსგავსი ფაქტების გამოვლინებისას გარიცხოს გუნდები გათამაშებიდან.

დღეს ფინალური მატჩია

თბილისისა და ქუთაისის სტადიონებზე მიმდინარეობდა შეიარაღებული ძალების საკავშირო პირველობა ფეხბურთში. ფინალში თამაშის უფლება მოიპოვეს ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქისა (მწვრთნელი სპორტის დამსახურებული ოსტატი ზ. კალოევი) და მოსკოვის სამხედრო ოლქის გუნდებმა.

გადამწყვეტი მატჩი I ადგილისთვის შედგება დღეს საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის სტადიონზე, დილომში. დასაწყისი 12 ს.

სპორტული დეკემბერი

წლის ბოლო თვე მდიდარი იქნება საერთაშორისო და საკავშირო შეჯიბრებებით. გაგაცნობთ უმთავრეს ასპარეზობათა კალენდარს.

ბატუტი

5-11. საერთაშორისო შეჯიბრება (ბუმ).

თავისუფალი ჭიდაობა

5-6. საერთაშორისო შეჯიბრება (არცხი).

კალათბურთი

21-27. ქალთა გუნდების საკავშირო ჩემპიონატი. უმაღლესი ლიგა. პირველი წრის I ტური (ფრუნზე).

კლასიკური ჭიდაობა

7-8. სსრ კავშირის აბსოლუტური პირველობა (კუნასი).

კრივი

29. სსრ კავშირის აბსოლუტური პირველობის ფინალური შეჯიბრება (მოსკოვი).

სათხილამურო სპორტი

15. საკავშირო შეჯიბრება ტრამპლინიდან ხტომაში (კიროვი).
22. საკავშირო შეჯიბრება ტრამპლინიდან ხტომაში (ჯორკი).
25-26. საკავშირო შეჯიბრება რბოლებში (მოსკოვის ოლქი, კრასნოგორსკი).
28-29. საკავშირო შეჯიბრება ორჭიდში (ლენინგრადი).
28-29. საერთაშორისო შეჯიბრება ორჭიდში (გფრ).
29. XII-1. I. საერთაშორისო შეჯიბრება — „ოთხი ტრამპლინის ტურნე".

სამგზ

5. სსრ კავშირის აბსოლუტური პირველობა (რიგინსკი).

სამთო-სათხილამურო სპორტი

5-29. საერთაშორისო შეჯიბრება — „ეკრენის თასი" (იტალია, საფრანგეთი, შვეიცარია).
17-22. სსრ კავშირის ჩემპიონატი სამჭიდში (ალმა-ათა).

საციგაო სპორტი

12-15. საკავშირო შეჯიბრება (ბრატსკი).

ფარიკაობა

7-8. დაშნით მოფარიკავეთა საერთაშორისო შეჯიბრება — „განთიადი სუფლების თასი" (ბულგარეთი).
14-15. დაშნით მოფარიკავეთა საერთაშორისო შეჯიბრება (უნგრეთი).
18-22. სსრ კავშირის თასის გათამაშება (მოსკოვი).

ფიგურული ციგურაობა

7-11. საერთაშორისო შეჯიბრება (მოსკოვი).
18-21. საერთაშორისო შეჯიბრება (იუგოსლავია).

შაში

19-30. ქალთა მსოფლიო ჩემპიონატი, ევროპის ჭაბუკთა პირველობა და საერთაშორისო შეჯიბრება — „ახალი წლის ტურნირი" (ჰოლანდია).

ცურვა

7-8. სსრ კავშირის თასის გათამაშება (კიევი).
13-15. საერთაშორისო შეჯიბრება (ფინეთი).

ძალოსნობა

11-15. სსრ კავშირის თასის გათამაშება და საკავშირო ჩემპიონატი ცალკეულ მოძრაობებში (ზაპოროჟიე).

ჭიუდო

5-9. საერთაშორისო შეჯიბრება მიძღვნილი სლოვაკიის აჯანყების 30 წლისთავისადმი (ჩეხოსლოვაკია).
28. საერთაშორისო შეჯიბრება (ესპანეთი).

წყალქვეშა სპორტი

13-15. შეჯიბრება წყალქვეშ ცურვის ჩქარისნულ სახეობებში (გდრ).

წყალში ხტომა

5-9. სსრ კავშირის ჩემპიონატი. 1-მეტრიანი ტრამპლინიდან და 5-მეტრიანი კოშკიდან ხტომა (ტალინი).

ჭადრაკი

23. XII-23. I. 1975 წ. ქალთა მსოფლიო ჩემპიონატი. პრეტენდენტთა ფინალური მატჩი: ნ. ალექსანდრია — ი. ლევენტინა.

ხელბურთი

18-22. ქალთა გუნდების საკავშირო ჩემპიონატი. უმაღლესი ლიგა.
29. XII-3. I. ვაჟთა გუნდების საერთაშორისო შეჯიბრება. მონაწილეობს „კუნცევო" (გდრ).

ჰოკეი

8-19. სსრ კავშირის მეორე ნაკრები გუნდის მატჩები კანადის ნაკრებ გუნდებთან (კანადა).
12-15. საერთაშორისო შეჯიბრება — გაზეთ „იზვესტიის" პრიზი. სსრ კავშირისა და შვეიცის ნაკრები გუნდების მატჩები (მოსკოვი).
18-21. საერთაშორისო შეჯიბრება — გაზეთ „იზვესტიის" პრიზი. სსრ კავშირისა და ჩეხოსლოვაკიის ნაკრები გუნდების მატჩები (მოსკოვი).

თბილისი — 74

თამაში რომ განაგრძეს...

გადადებული და გამოტოვებული პარტიების დამთავრება. ბ. გურგენიძე (თბილისი) — ვ. შმიდტი (პოლონეთი) 0,5:0,5, გურგენიძე — ე. უბილავა (თბილისი) 1:0, ვ. ნიჩევსკი (იუგოსლავია) — შმიდტი 0,5:0,5, გ. ლებრედო (კუბა) — უბილავა 0,5:0,5, ვ. ბაგიროვი (ბაქო) — ნიჩევსკი 0,5:0,5, ლებრედო — ა. შნაპაკი (პოლონეთი) 1:0, ს. ბოხოსიანი (ბულგარეთი) — ა. ტუზოვსკი (სოხუმი) 0:1.

5 ტურის შემდეგ ლიდერობენ: ნ. გაფრინდაშვილი — 3,5 ქულა, ვ. ჩოკილტია (რუმინეთი), რ. კინი (ინგლისი), ე. გუფელდი, თ. გიორგაძე (ორივე — თბილისი), ვ. შმიდტი, ა. ტუზოვსკი — 3-3.

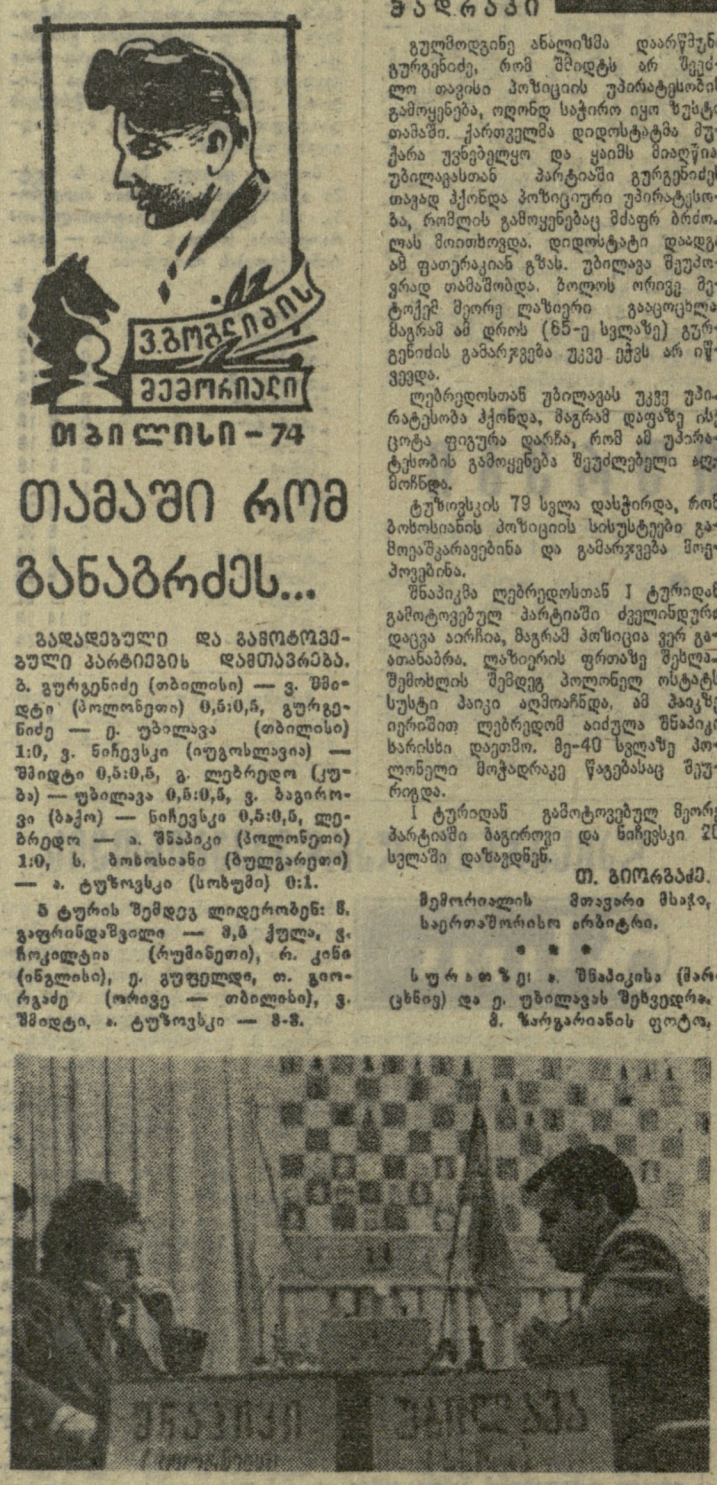

ტალიც დამარცხდა

ლენინგრადში, სსრ კავშირის 42-ე საჭადრაკო ჩემპიონატის უმაღლესი ლიგის ტურნირში, 3 ტურის შემდეგ მოეწყო შეხვედრები გადადებული პარტიების დასამთავრებლად.

რ. ვაპანიანმა (ერევანი) ზუსტად გამოიყენა თავისი უპირატესობა და მოსკოვის ჩემპიონს ბ. გულკოს მოუგო.

პირველი მარცხი იწვნია მ. ტალმა (რიგა). მას ლ. პოლუგაევსკიმ (მოსკოვის ოლქი) „ხლიკ" ამოიღო. ვ. სავონი (ხარკოვი) დამარცხდა ვ. კუპრეიჩიკთან (მინსკი).

ყაიმით დასრულდა მ. ტალიანოვ (ლენინგრადი) — კუპრეიჩიკისა და გ. გრიგორიან — ე. ვასიუკოვის (ორივე — მოსკოვი) შეხვედრები. ლვოველი ოსტატების ო. რომანიშინისა და ა. ბელიავსკის პარტია ხუთსაათიანი თამაშის შემდეგ გადაიდო.

3 ტურის შემდეგ დაწინაურდა რ. ვაპანიანი — 2,5 ქულა. მას კვალში მიჰყვებიან გ. კუზმინი (ვოროშილოვგრადი), მ. დვორეცკი (მოსკოვი) და ვასიუკოვი — 2-2.

ჭადრაკი

გულმოდგინე ანალიზმა დაარწმუნა გურგენიძე, რომ შმიდტს არ შეეძლო თავისი პოზიციის უპირატესობის გამოყენება, ოღონდ საჭირო იყო ზუსტი თამაში. ქართველმა დიდოსტატმა მუქარა უვნებელყო და ყაიმს მიაღწია. უბილავასთან ჭარტიაში გურგენიძეს თავად ჰქონდა პოზიციური უპირატესობა, რომლის გამოყენებაც მძაფრ ბრძოლას მოითხოვდა. დიდოსტატი დადგა ამ ფათერაკიან გზას. უბილავა შეუპოვრად თამაშობდა. ბოლოს ორივე მეტოქემ მეორე ლაზიერი გააცოცხლა, მაგრამ ამ დროს (65-ე სვლაზე) გურგენიძის გამარჯვება უკვე ეჭვს არ იწვევდა.

ლებრედოსთან უბილავას უკვე უპირატესობა ჰქონდა, მაგრამ დაფაზე ისე ცოტა ფიგურა დარჩა, რომ ამ უპირატესობის გამოყენება შეუძლებელი აღმოჩნდა.

ტუზოვსკის 79 სვლა დასჭირდა, რომ ბოხოსიანის პოზიციის სისუსტეები გამოეაშკარავებინა და გამარჯვება მოეპოვებინა.

შნაპიკმა ლებრედოსთან I ტურიდან გამოტოვებულ პარტიაში ძველინდური დაცვა აირჩია, მაგრამ პოზიცია ვერ გაათანაბრა. ლაზიერის ფრთაზე შეხლა-შემოხლის შემდეგ პოლონელ ოსტატს სუსტი პაიკი აღმოაჩნდა, ამ პაიკზე იერიშით ლებრედომ აიძულა შნაპიკი ხარისხი დაეთმო. მე-40 სვლაზე პოლონელი მოჭადრაკე წაგებასაც შეურიგდა.

I ტურიდან გამოტოვებულ მეორე პარტიაში ბაგიროვი და ნიჩევსკი 26 სვლაში დაზავდნენ.

თ. გიორგაძე.

შემორიალის მთავარი მსაჯი, საერთაშორისო არბიტრი.

* * *

სურათზე: ა. შნაპიკისა (მარცხნივ) და ე. უბილავას შეხვედრა.

მ. ზარგარიანის ფოტო.

მეგობრული შარუები

რ. კინი (ინგლისი).

ვ. სიგურიოსწონი (ისლანდია).

ზ. ზანძაძის ნახატები.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ქუთაისი ჭარგი მასპინძელი იყო

ამის წინათ ქუთაისის სპორტთამაშების სკოლის ფართო და ნათელ დარბაზში დამთავრდა უმაღლესი სპორტული ოსტატობის № 3 რესპუბლიკური სკოლის აღსაზრდელთა III გუნდური პირველობა ჭადრაკში.

ბრძოლაში ჩაებნენ თბილისის I (მწვრთნელი ო. ალხანიშვილი), II (მწვრთნელი რ. თურქესტანიშვილი), ქუთაისის I (მწვრთნელი გ. ქანთარია), II (მწვრთნელი ა. ტაზოვსკი), III (მწვრთნელი თ. ხარლამიდი), ბათუმის (მწვრთნელი გ. ჭანტურია), სოხუმის (მწვრთნელი ი. ტუზოვსკი), გორის (მწვრთნელი ს. თოთლაძე) და ცხაკაიას (მწვრთნელი ო. ქალთვაძე) გუნდები. თითოეულ კოლექტივში სამი ვაჟი და ერთი ქალი იყო.

უძლიერესის სახელი მოიხვეჭა თბილისის I გუნდმა (მ. ვეპაშვილი, გ. სიხარულიძე, თ. ხანთაძე, გ. ხანთაძე) — 24 ქულა 32-დან. მეორე იყო ქუთაისის III გუნდი (ბ. შენაბდე, მ. მეტრეველი, ზ. ჯაფარიძე, თ. მესხი) — 20,5.

დიდი ბრძოლა გაიმართა III ადგილისთვის, რომელიც საბოლოოდ ცხაკაიას გუნდმა (ხ. ლიფონავა, ნ. ტოგონიძე, ხ. ფალავა, ნ. ჯანკო�ა) დაისაკუთრა — 18,5.

შემდეგ ადგილებზე არიან გორის (17,5), ბათუმის (16,5), თბილისის II, ქუთაისის I (14-14), სოხუმისა (12,5) და ქუთაისის II (6,5) გუნდები.

დაფების მიხედვით I ადგილები დაიკავეს: პირველ დაფაზე — ბ. ვეპაშვილმა — 5,5 8-დან, მეორეზე — გ. სიხარულიძემ და მ. მეტრეველმა — 6,5-6,5, მესამეზე — თ. ხანთაძემ — 6, მეოთხეზე — ნ. ჯანკოდაძ და თ. მესხმა — 6-6.

გამარჯვებული გუნდები და მოჭადრაკეები დაჯილდოვდნენ სკოლის დირექციის დიპლომებითა და ფასიანი საჩუქრებით.

ქუთაისმა ჭარგი მასპინძლობა გაუწია მოჭადრაკეებს. შეჯიბრების მსვლელობა სისტემატურად შუქდებოდა გაზეთ „ქუთაისის" ფურცლებზე.

რ. თავარიანი,
შეჯიბრების მთავარი მსაჯი, რესპუბლიკური კატეგორიის მსაჯი.

სტადიონიდან... საავადმყოფოში

მაშ ასე, ქალთა ფეხბურთი, სპორტი, რომელმაც პოპულარობა მოიპოვა უმთავრესად მძაფრი განცდების მოყვარულთა შორის. ლოს-ანჯელესში მოეწყო ქალთა გუნდების „ბაბუაწვერას" და „მუსტანგის" მატჩი. გაიმარჯვა „ბაბუაწვერამ", რომლის წევრებიც ამ მატჩში სულაც არ ჰგავნდნენ მწვანე მინდორზე გაშლილ ყვავილებს და თავშეუკავებლობით ოდნავაც არ განსხვავდებოდნენ მეტოქე გუნდის — „მუსტანგის" ფეხბურთელებისგან. მატჩმა საოცელთაო უურადღება მიიქცია ექიმის განცხადების წყალობით: 18 სპორტსმენი დაიჭრა. მათგან ხუთს დიდხანს მოუხდება საავადმყოფოში წოლა. ერთ-ერთი ფეხბურთელი, ცენტრალური თავდამსხმელი დაკი ამიერიდან ვეღარ გამოჯა მინდორზე. ქმარმა აუკრძალა მას ამგვარი ბიზნესი იმის გამო, რომ ბოლო თამაშში ორი კბილი დაკარგა...

კალიფორნიის გაზეთების მრავლის მომსწრე კორესპონდენტები ქალთა მატჩის ასეთი უჩვეულო შედეგით განცვიფრებული იყვნენ, რაც შეეხებათ ლეთის მსახურებს, მათი აზრით, „ემანსიპაცია მეტისმეტად შორს წავიდა..."

მ. ფალცევა.

„კომსომოლსკაია პრავდა" № 280 (15175).

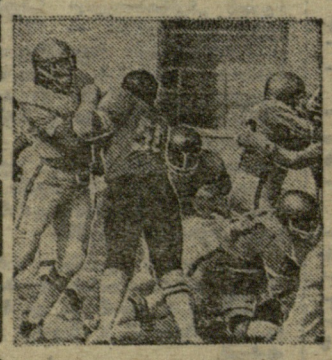

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ორიგი ტირაჟის შედეგები

სპორტული ლატარიების მთავარმა სამმართველომ შეაჯამა შედეგები „სპორტლოტოს" და „სპორტლოტო-2"-ის 33-ე ტირაჟისა, რომელიც 30 ნოემბერს მოსკოვში ჩატარდა.

„სპორტლოტო": ექვსი ნომერი ვერავინ გამოიცნო. ხუთი ნომრის გამოცნობისთვის მოვიდა 2172 მანეთია (205 ბილეთი), ოთხისთვის — 47 (10284), სამისთვის — 3 (183698).

„სპორტლოტო-2": ექვსი ნომერი ვერავინ გამოიცნო. ხუთი ნომრის გამოცნობისთვის მოვიდა 2496 მანეთია (57 ბილეთი), ოთხისთვის — 40 (2427), სამისთვის — 3 (61635).

მოგებული თანხა გაიცემა 1974 წლის 11 დეკემბრიდან 1975 წლის 10 იანვრის ჩათვლით.

შემდეგი ტირაჟი მოეწყობა 10 დეკემბერს.

რედაქტორის მოადგილე
ზ. ჯაფარიძე.

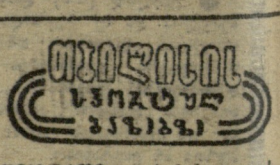

ფეხბურთი. საქართველოს ჩემპიონატი. 8 დეკემბერი. „ლოკომოტივის" ბაზა დიღომში. ფიზკულტურის ინსტიტუტი (თბილისი)—„დინამო" (სოხუმი). დასაწყისი 12 ს. „ისნის" სტადიონი. „განთიადი" (თბილისი) — „ეგრისი" (ცხაკაია). 13 ს.

ჭადრაკი. ჭადრაკის სასახლე (ლენინის ქ. № 37). ვ. გოგლიძის III მემორიალი. 5-16 დეკემბერი. 5 დეკემბერს გაიმართება VII ტური, 6-ში — VIII, 7-ში — IX, 8-ში — X. დასაწყისი 16 ს.

კალათბურთი. ლენინის სახელობის სპორტდარბაზი (კონსტიტუციის ქ. 6). 7-8 დეკემბერი. სსრ კავშირის პირველობა კალათბურთში (I ლიგა). ასკ (კიევი)—„ბურევესტნიკი" (თბილისი). დასაწყისი 19 ს.

ИНДЕКС 66448 საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის გამომცემლობის სტამბა. თბილისი, ლენინის ქ. № 14. უე 04856